

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:265

av Jonas Eriksson (MP)

Hälsofrämjande utemiljöer för elever

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna barns och elevers rätt till hälsofrämjande och pedagogiska utemiljöer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges Television har nyligen granskat grundskolor runt om i landet. De konstaterar att många skolor idag har en ytterst liten utemiljö för sina elever och att en del helt saknar skolgård.

Hur stort det här problemet är det ingen som vet då det inte förs någon nationell statistik över elevers tillgång till goda utemiljöer.

Skolgårdar är idag helt oreglerade i skollagstiftningen. Tidigare fanns en statlig föreskrift för hur stor en skolgård skulle vara. I plan- och bygglagen nämns dock att en obebyggd tomt som ska bebyggas med lokaler för fritidshem, förskola, skola eller annan jämförlig verksamhet ska ha tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek eller utevistelse på tomten eller i dess närhet. Det som gäller friyta ska även tillämpas om tomten redan är bebyggd (PBL 2 kap. 9–10§). Friyta ska prioriteras framför andra typer av ytor och bebyggelse om det är brist på utrymme för utevistelse.

Det är uppenbart att plan- och bygglagens bestämmelser inte är tillräckliga för att tillförsäkra alla barn och unga en god utemiljö på fritidshem, förskola och skola.

Inte heller Skolinspektionens krav säkerställer goda utemiljöer. Den prövning Skolinspektion gör innefattar inte om det finns någon skolgård kopplad till de tänkta skollokalerna.

Nya skolor byggs, gamla lokaler – inte alls ovanligt i industriområden eller täta innerstadscentrum – görs om till fritids- och skollokaler utan tillgång till goda

utemiljöer. För många har det blivit gatan som gäller om man vill ha lite ”frisk” luft eller spela boll (bland bilar och andra trafikanter).

Vi vet hur viktigt det är både för lärandet och folkhälsa med variationsrika och inspirerande utemiljöer som stimulerar barn och elever att vara ute på lediga stunder, uppmuntrar till lek, rörelse, skapande och upptäckarglädje, men också till stillhet, lugn och reflektion.

Boverket har fått regeringens uppdrag att ta fram en vägledning för barns och ungas utemiljö. Det är dock långt ifrån självklart att en vägledning kommer att tillförsäkra elever, förskole- och fritisbarn hälsosamma och pedagogiska utemiljöer. Det är därför viktigt att regeringen följer en kommande väglednings effekter och i det fall det visar sig inte vara tillräcklig vidtar ytterligare åtgärder för att värna barns och ungas rätt till hälsofrämjande och pedagogiska utemiljöer.

Detta bör riksdagen tillkännage regeringen som sin mening.

Jonas Eriksson (MP)